

СИЛАБУС

«ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ ТА КОМПЛАЄНС У БАНКАХ»

Тип	<i>вибіркова</i>	
Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>	
Рік навчання	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>
	1	1
Семестр	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>
	1	1
Кількість кредитів	5	
Мова викладання	<i>українська</i>	

Викладачі	<i>д.е.н., професор Коваленко В.В..</i>
Контактна інформація	http://oneu.edu.ua/kovalenko-viktoriya-volodimirivna/

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Вивчимо	Програма навчальної дисципліни передбачає вивчення сутності, цілей і засад фінансового моніторингу; освоєння загальних понять щодо системи протидії відмиванню грошових коштів через банківську систему України; оволодіння нормативною базою та інструментарієм контролю у процесі проведення фінансового моніторингу операцій; вивчення сутності, цілей і засад фінансового моніторингу в банку; вивчення системи організації фінансового моніторингу; набуття практичного володіння навичками та прийомами роботи з питань фінансового моніторингу, що є обов'язковою вимогою до фахівця з обліку, аудиту, оподаткування.
Навчимось	1.ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. 2.ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. 3.ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. 4.ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового,

	банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень. 5.ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.		
Кількість годин за видами занять	<i>Види занять</i>	<i>Денна форма</i>	<i>Заочна форма</i>
	Лекції	12	8
	Практичні заняття	34	8
	Індивідуально-консультаційна робота	10	10
	Самостійна робота	94	124
	УСЬОГО:	150	150
Методи викладання	Проблемні лекції, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання, кейсовий метод.		
Пререквізити	Базові знання з навчальної дисципліни: «Банківський менеджмент»		

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА	ЗМІСТ
Тема 1. Сутність відмивання грошей та світовий досвід з боротьби, попередження та протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.	Сутність та поняття фінансового моніторингу. Основні дії, направлені на приховування та маскуванню коштів, що мають незаконний характер. Три незалежні стадії відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом. Особливості правового статусу банків, як агентів держави, пов'язані з контролем за дотриманням клієнтами законодавства в сфері протидії легалізації доходів отриманих злочинним шляхом. ФАТФ: історія створення, країни-учасниці ФАТФ, основні організації, що співпрацюють з ФАТФ. Основні цілі та задачі ФАТФ. Рекомендації ФАТФ, як документ, що встановлює основні принципи діяльності країн по боротьбі з відмиванням коштів. Зміст основних рекомендацій, стосовно банківської системи. Основні групи ФАТФ, та країни, що входять до кожної из груп. Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів по протидії легалізації злочинних доходів (МАНІВЕЛ): історія створення, країни-члени, країни-спостерігачі, організації- спостерігачі. Цілі діяльності та форми роботи МАНІВЕЛ
Тема 2. Формування законодавчої бази забезпечення боротьби з відмиванням коштів в Україні.	Етапи розвитку національного законодавства по протидії відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом: створення державного органу з фінансового моніторингу, прийняття Програми протидії легалізації (відмивання) коштів, одержаних злочинним шляхом, прийняття Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та внесення змін в основні законодавчі акти, та прийняття нових постанов та наказів, що стосуються роботи банків та пов'язані з фінансовим моніторингом операцій з боку банків. Основні положення Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом,

	фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Діюча система законодавства, що забезпечує проведення фінансового моніторингу банківською системою України, особливості сучасного етапу.
Тема 3. Система фінансового моніторингу в Україні. Суб'єкти фінансового моніторингу та їх взаємодія	Система фінансового моніторингу та суб'єкти фінансового моніторингу. Суб'єкти державного та первинного фінансового моніторингу. Фінансовий моніторинг: поняття та його види (державний та первинний). Поняття державного фінансового моніторингу та його видів. Поняття первинного фінансового моніторингу та його видів (обов'язковий та внутрішній). Задачі та функції Державного комітету фінансового моніторингу України (ДСФМ). Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу з державного регулювання та надзору у сфері попередження та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму. Функції Національного банку України по регулюванню та нагляду за банками, як суб'єктами первинного фінансового моніторингу. Взаємодія суб'єктів державного та первинного фінансового моніторингу.
Тема 4. Організація фінансового моніторингу в банках.	Нормативні документи, якими повинен керуватися банк (філія), при здійсненні фінансового моніторингу. Порядок організації внутрішнього фінмоніторингу в банку: призначення відповідального за фінансовий моніторинг співробітника, реєстрація банку в інформаційно-аналітичній системі Держфінмоніторингу України, створення внутрішньобанківської організаційної системи запобігання легалізації кримінальних доходів та системи внутрішніх банківських документів з питань здійснення фінансового моніторингу. Призначення, відповідальність та повноваження відповідального працівника банку. Система внутрішніх банківських документів з питань здійснення фінансового моніторингу: Правила внутрішнього фінансового моніторингу банку, Програма ідентифікації та вивчення клієнтів банку, Програми здійснення фінансового моніторингу операцій за певними напрямками діяльності банку, Програма оцінки управління ризиками легалізації кримінальних доходів (фінансування тероризму), Програма навчання та підвищення кваліфікації співробітників банку – вимоги до розробки та зміст. Служба внутрішнього аудиту та її функції щодо контролю та перевірки дотримання підрозділами фінансового моніторингу банку та структурними підрозділами банку вимог чинного законодавства з питань запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.
Тема 5. Програма ідентифікації, порядок ідентифікації клієнтів та вивчення їх	Зміст Програми ідентифікації та вивчення клієнтів банку. Порядок здійснення ідентифікації клієнтів юридичних та фізичних осіб резидентів та нерезидентів. Спрощена ідентифікація, та категорії клієнтів, що підлягають даному виду ідентифікації. Поглиблена ідентифікація, та категорії клієнтів, що підлягають даному виду ідентифікації. Періодичність проведення ідентифікації для різних категорій клієнтів. Анкети ідентифікації клієнтів юридичних та фізичних осіб.

фінансової діяльності.	Перелік офшорних зон, затверджених згідно діючого законодавства України. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу: умови, перелік основних операцій, відповідні коди. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу: умови, перелік основних операцій, відповідні коди.
Тема 6. Порядок реєстрації банком фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу.	Порядок аналізу, виявлення та реєстрація операцій, що підлягають фінансовому моніторингу. Система організації фінансового моніторингу у банку. Реєстр: формат та структура. Дані по фінансовій операції, що вносяться до реєстру, строки внесення інформації до реєстру. Строки та періодичність формування реєстру фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу. Порядок та строки надання інформації про фінансову операцію до Уповноваженого органу. Форма надання інформації банком про фінансову операцію до Уповноваженого органу. Строки зберігання банком інформації про фінансову операцію, передану до Уповноваженого органу.
Тема 7. Управління ризиками в банку, що пов'язані з легалізацією доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванням тероризму, при здійсненні банківським установами операцій та обслуговування клієнтів.	Вимоги законодавства до банків щодо управління ризиками пов'язаними з легалізацією доходів, отриманих злочинним шляхом. Критерії оцінки ризиків, згідно чинного законодавства. Система управління ризиками та її складові. Програма оцінки та управління ризиками та її зміст. Організаційна структура управління ризиками, 3 рівні управління ризиками у банку. Методика оцінки ризиків та її зміст. Види ризиків, що виникають при функціонуванні внутрішньобанківської системи протидії легалізації доходів. Рівні ризиків та їх характеристика. Види ризиків: ризик країни, ризик клієнта, ризик банківської послуги (приклади). Оцінка ризиків фінансової операції, приклади оцінки ризиків. Шляхи зменшення виявлених ризиків. Комплаєнс в системі ризик-менеджменту банків.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Коваленко В. В., Сергєєва О.С., Шелудько С.А. Фінансовий моніторинг та комплаєнс у банках : підручник.– Харків: Діса плюс, 2023. 432 с.. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16917>.
2. Коваленко В. В. Методичні підходи до реалізації етапів фінансового моніторингу. Сталий розвиток економіки. 2012. №7 (17). С. 356-351. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1147>
3. Коваленко В. В. Скорингова система оцінки ризику клієнта щодо використання ним банку для легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 3 (14). – С. 387-391. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/9830>
4. Коваленко В. В. Ризики відмивання грошей через банківську систему в умовах розвитку цифрової економіки. Бізнес-навігатор. 2019. Вип. 3-2 (52). С. 83-93. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/9838>.
5. Коваленко В.В. Єгорова А.С. Імплементация міжнародного досвіду в системі оцінювання банківського ризику легалізації доходів отриманих злочинним шляхом. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 11-12 (288-289). С. 33-41. DOI: 10.32680/2409-9260-2021-11-12-288-289-33-41.
6. Сучасні детермінанти управління банківськими ризиками: монографія / за ред.: В.В. Коваленко; Одеський національний економічний університет. Одеса, ОНЕУ, 2022. 331 с. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/14769>.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях та в інтернеті. У разі пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів, не зараховуються.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату й допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше ніж 20 %. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

(форма контролю – вибіркова)

Нарахування балів		
Види робіт	Бали	
	денна	заочна
<i>Обов'язкові</i>		
Активна участь у роботі на практичних заняттях	10	10
Підготовка та виконання контрольної роботи № 1 за темами 1-4 дисципліни	10	10
Підготовка та виконання контрольної роботи № 2 за темами 5-7 дисципліни	10	10
Виконання індивідуального завдання за темами 1-7 з «Індивідуальних завдань до самостійного вивчення дисципліни «Фінансовий моніторинг та комплаєнс у банках»	30	30
<i>Вибіркові</i>		
Написання наукової статті з актуальних проблем щодо фінансового моніторингу в банках	20*	20*
Підготовка доповіді на студентську конференцію університетського, регіонального або міжрегіонального рівня	10*	10*
Підготовка аналітичної записки за результатами аналізу нестандартної, складної або кризової ситуації у банку щодо типологізації схем відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом з описом проблеми, яка склалася, оцінкою її причин, переліком варіантів розвитку можливих подій, пропозицій шляхів рішення проблеми	20*	20*
Написання та вирішення кейсу з теми «Програма ідентифікації, порядок ідентифікації клієнтів та вивчення їх фінансової діяльності» з розглядом конкретних ситуацій по банку або банківської системі у цілому. Характеристика системи комплаєнс на конкретному прикладі	10*	10*
Усього балів у семестрі	100	100
Підсумковий контроль – залік	100	100
Усього	100	100